

Waarom Syriza kapituleerde en een alternatieve weg om de besparingen te stoppen

Standpunt door PAUL MURPHY, parlementslid in Ierland

De leiding van Syriza heeft de Griekse werkende bevolking naar een opmerkelijke nederlaag gebracht door steun te geven aan een hard besparingsbeleid, een de facto koloniale status en potentieel een brede demoralisatie onder de bevolking.

Deze nederlaag vloeit voort uit de reformistische strategie van de partijleiding – het idee dat het mogelijk is om de besparingsprogramma's van de trojka te stoppen zonder te breken met het kapitalisme. In het kader van de eurozone, met de macht van de ECB en de Europese grootmachten, Duitsland in het bijzonder, was dit een fatale illusie.

Falen van de strategie van de 'goede euro'

De reformistische strategie leidde tot onderhandelingen waarin de Syriza-leiding naar eigen zeggen een 'eerbaar compromis' zocht. Maar dat was onmogelijk met deze onderhandelingspartners. De strategie van de 'goede euro' betekende bovendien dat alles eraan gedaan werd om toch maar in de eurozone te blijven. Het betekende dat de weg van toegevingen en stappen achteruit werd opgegaan. Iedere toegeving leidde tot meer agressie, extremere eisen en nog meer toegevingen. De Griekse regering ging uiteindelijk naar de laatste onderhandelingsronde terwijl ze de eigen handen en voeten achter de rug had vastgebonden. Dit gebeurde door openlijk te verklaren dat alles zou gedaan worden om in de euro te blijven. Het resultaat van een vreselijke nederlaag stond toen al vast.

Er was een andere weg mogelijk. Xekinima, de Griekse afdeling van het CWI, en delen van de linkerkant binnen en buiten Syriza kwamen hiervoor op. Het was een weg van een breuk met het kapitalistische systeem en strijd voor socialistische verandering. Natuurlijk zou zo'n weg niet zonder moeilijkheden zijn, maar het fantastische resultaat in het referendum toonde aan dat de massa's in Griekenland er klaar voor waren.

Socialistisch beleid kan trojka verslagen

De weigering om een nieuw besparingsplan te ondertekenen, zou geleid hebben tot een terreurbeleid van de trojka waarbij de ECB geen noodliquiditeiten aan de Griekse banken zou geven en deze banken geen euros meer zouden hebben. De weg van de confrontatie betekent dan ook dat een vorm van nationale munt zou gedrukt worden. Een exit uit de eurozone was het belangrijkste afschrikkingsargument dat door het establishment werd gebruikt. Er werd de indruk gewekt dat een exit automatisch tot economische rampen zou leiden. Klopt dat? Niet noodzakelijk. Het is afhankelijk van de vraag of de exit gecombineerd wordt met radicale en socialistische maatregelen of als het gewoon gebeurt op een ogenblik dat de macht en controle in handen van de oligarchen en rijken blijven.

Tegen de financiële terreur van de ECB is de volledige nationalisatie van het bankstelsel nodig waarbij de middelen van de obligatiehouders en rijke spaarders vastgezet worden. De banken kunnen solvent gemaakt worden waardoor het spaargeld en pensioenen van de werkenden veilig is, zonder dat de ECB een cent terugkrijgt en ook andere obligatiehouders hun rechten verliezen.

De schuld niet betalen

De andere beslissende maatregel is het opleggen van een moratorium op de terugbetaling van de schulden. Waarom geld weggooien door het aan de trojka te geven? De Griekse schuldencommissie die door het parlement werd opgezet na de verkiezing van Syriza kwam met een tussentijds verslag waarin het "tot de conclusie komt dat Griekenland deze schuld [aan de trojka] niet moet terugbetalen omdat ze illegaal, illegitiem en verfoeilijk is." Het stoppen van alle terugbetalingen zou de commissie toelaten om het onderzoek af te werken waarna een proces van schuld-kwijtschelding kan opgestart worden.

Het zou middelen vrijmaken voor investeringen in de economie die vervolgens kan ontwikkelen. De munt die het aanvankelijk wellicht zwaar zou hebben met een scherpe daling van de waarde, kan bij een economische ontwikkeling stabiliseren. De ontwikkeling van de economie zou niet door de private sector aangevoerd worden. Door de rijksten en de grote bedrijven belastingen te laten betalen, zouden er middelen zijn voor grote projecten van publieke investeringen. Het is dan ook belangrijk dat de sleutelsectoren van de economie onder publiek bezit komen, met controle en beheer van de werkenden. Zo kan de economische dominantie van de oligarchen gebroken worden. Het zou toelaten om een plan van economische ontwikkeling op te maken, een plan waarin brede lagen van de bevolking op democratische wijze betrokken worden.

Werkenden van Europa, verenig u!

De weg van een breuk is niet zonder uitdagingen, maar deze weg valt te verkiezen boven de koers van de leiding van Syriza die uiteindelijk dezelfde neerwaartse spiraal van besparingen volgt. Het zou natuurlijk niet mogelijk zijn om enkel in Griekenland geïsoleerd te breken met de regels van het kapitalisme en te bouwen aan socialistische verandering. Maar de uitstraling van een breuk met het kapitalisme in Griekenland zou wellicht ook meteen opgepikt worden in de rest van het continent. Het perspectief van een geïsoleerd Griekenland is dan ook niet het meest waarschijnlijke.

De reactie van werkenden en jongeren doorheen Europa op de gebeurtenissen van de voorbije weken toont aan hoe snel gebeurtenissen in het ene land opgenomen worden in andere landen. Zoals een nederlaag een stap achteruit zou zijn in heel Europa, zou een breuk in de zwakste schakel van het Europese kapitalisme ook enorm veel kansen bieden voor de linkerkant in de rest van het continent. Een open breuk met dit systeem met een massale betrokkenheid van onderuit zou bijzonder inspirerend zijn. Het zou de mogelijkheid vestigen van gelijkaardige fundamentele verandering in andere landen in de periferie wat het proces zou versterken van de opbouw van een ander Europa, een socialistisch Europa dat democratisch wordt georganiseerd door miljoenen mensen in plaats van door de miljonairs.

Referendum. Krachtige neen komt hard aan bij Europa van het kapitaal

Verklaring door Xekinima (6 juli 2015)

Het Griekse referendum van gisteren toonde hoe de werkende bevolking een krachtig antwoord bood op de pogingen van de trojka/instellingen tot chantage om de Grieken meer besparingen te laten aanvaarden om in de eurozone te blijven. Het referendum had een duidelijk resultaat: 61,5% stemde NEEN (aan de eisen van de leiders van de eurozone) en slechts 38,5% stemde JA. De ja-stem werd verdedigd door de Griekse heersende klasse, de massamedia, de Europese instellingen en de heersende klassen doorheen de wereld. Maar toch haalde de neen-stem het.

De resultaten tonen aan dat alle delen van Griekenland en het grootste deel van de samenleving neen stemde. Volgens peilingen (<http://www.publicissue.gr/en/2837>) stemde 85% van de jongeren onder de 24 jaar neen, 71% van de werkenden in de private en publieke sector, 72% van de werklozen en 87,3% van de Syriza-kiezers. Opmerkelijk is dat ook 86,9% van de KKE-aanhangers neen stemde. En dat ondanks de sectaire positie van de leiding van de KKE (Griekse Communistische Partij) die besloot om zich in de historische strijd van de Griekse arbeidersklasse tegen de Griekse heersende klasse en de Europese elite te onthouden. Een groot aantal kleine handelaars en andere delen van de 'mid-denlagen' stemden ook neen.

De propagandacampagne voor een ja-stem in de Griekse media was nooit gezien. De media werden daarbij geholpen door de vreselijke fouten van de Griekse regering in de zogenaamde 'onderhandelingen' van de voorbije weken, waarbij de Griekse banken op het ogenblik van het referendum gesloten waren. Dat werd uitgespeeld door de heersende klasse en de EU in een poging om de Griekse werkenden en jongeren af te schrikken. Maar het heeft niet gepakt.

Premier Alexis Tsipras kreeg een enorm krachtig mandaat door de omvang van de neen-stem. De manier waarop Tsipras reageerde, baart echter zorgen. De eerste maatregel van Tsipras was de vraag aan de Griekse president om een 'nationale raad' van de partijleiders van de grootste partijen (met uitzondering van Gouden Dageraad) bijeen te roepen in naam van de 'nationale eenheid'. De tweede maatregel was de vraag aan Varoufakis om ontslag te nemen als minister van financiën. Zo wil Tsipras de trojka gunstig stemmen. Dit is niet wat de Griekse bevolking van Tsipras en Syriza verwacht en het is ook niet het mandaat dat ze gaven.

Xekinima begreep het historisch belang van dit referendum en voerde een grote campagne om neen te stemmen. We verdeelden 100.000 pamfletten in amper vijf dagen en verkochten 2.700 exemplaren van een speciale krant voor het referendum. We maakten tientallen spandoeken voor de neen-betogingen en waren actief op de sociale media.

De tekst die hierna volgt is het editoriaal dat vandaag door Xekinima werd gepubliceerd, naast andere artikels die verschillende aspecten van het referendum toelichten.

An de ene kant stonden de werkenden, werklozen, armen en jongeren. Aan de andere kant de Griekse heersende klasse en zijn massamedia, samen met de vertegenwoordigers van de

trojka zoals Schäuble, Dijsselbloem, Schultz, ...

De voorstanders van een ja-stem gingen bijzonder ver in de reactionaire en leugenachtige propaganda waarbij de bevolking angst werd aangejaagd of met leugens en cynisme overspoeld werden. Alle mediaregulering over objectiviteit in de aanloop naar een referendum werd provocatief achterwege gelaten. Er werd zelfs geen poging gedaan om iets van objectiviteit aan de dag te leggen. Heersende klassen van doorheen de hele wereld vervoegden de campagne om de Grieken toch maar ja te doen stemmen.

De Griekse werkenden, werklozen en armen hebben daar een duidelijk antwoord op gegeven: we zijn niet bang van jullie en buigen niet.

Werkende bevolking stemt neen!

Deze 'neen' had een duidelijke klassenbasis. Het was geen 'neen' van alle Grieken, maar wel van de werkenden en armen naast delen van de middenklasse. De rijken en kapitalisten stemden ja. Het was een overweldigende stem tegen het ja van de Griekse president Pavlopoulos, tegen de 'aanvaardbare' nieuwe liberale Potami partij, tegen het ja van de verzamelde experts, specialisten, economen en professoren.

Het was ook een stem tegen het ja van de rechtse gevestigde media van de journalisten van het establishment. Enkele van die journalisten werden een Oostenrijkse filmploeg in beeld gebracht terwijl ze huilden. We hebben nog niet veel van deze journalisten tranen zien laten voor de menselijke tragedie in Griekenland als gevolg van de jarenlange besparingen, voor diegenen die acht of tien uur per dag werken en maar voor drie of vier uur betaald worden of voor de gepensioneerden die amper 300 of 400 euro per maand krijgen.

Een internationalistisch neen

De krachtige neen-stem gaf ook uitdrukking aan de hoop van miljoenen werkenden doorheen Europa die de strijd van de Griekse werkenden versterkten en er tegelijk inspiratie uit haalden. Velen van hen verzetten zich ook tegen hun heersende klassen. Er waren in de drie dagen voor het referendum 250 betogingen en acties doorheen Europa uit solidariteit met de Griekse werkenden. In de recente geschiedenis is er geen precedent voor een dergelijke beweging.

Eens te meer wordt het duidelijk dat er twee Europa's bestaan. Er is het Europa van de rijken, van de multinationals en de euro-groep. En anderzijds is er het Europa van de werkenden, van de werklozen, van de armen en de jongeren. "Ons" Europa is het laatste – en enkel dat laatste.

Processen versnellen

De Griekse werkende klasse stemde neen en stuurt een boodschap van verzet doorheen Europa en de wereld rond. Dat zagen we eerder ook met de Venezolaanse arbeiders, het Bolivische volk en de rest van de Latijns-Amerikaanse bevolking. De sterke neenstem is verbonden met belangrijke politieke ontwikkelingen, er is een proces van radicalisering van de werkenden en jongeren in verschillende geïndustrialiseerde landen, in het bijzonder in Spanje, Ierland en zelfs in de VS.

De neenstem is een overwinning die de weg opent voor nieuwe processen. Het duwt de strijd van de werkenden in Europa en de rest van Europa vooruit in de richting van nieuwe klassenconfrontaties. Het resultaat van het referendum helpt ook in de vorming van nieuwe linkse formaties.

Verwerping van roep naar 'compromissen' en 'realisme'

De overwinning van het neenkamp is een weerlegging van het verkeerde, onhistorische en onrealistische maar vaak herhaalde argument van diegenen die stellen dat een "breuk" met de trojka en een vastberaden massastrijd de linkerkant "isoleert" van de rest van de samenleving. Zondag werd het tegendeel aangetoond.

De grootste steun die Syriza ooit kreeg, zowel voor als nadat de partij een regering vormde, was tijdens het referendum. Eindelijk werd alle retoriek over zogenaamde 'onderhandelingen' om de onredelijke eisen van de trojka weg te krijgen overboord gelaten. Alle strekkingen van 'realisten' die ons steeds opnieuw lessen willen geven over wat kan, zouden beter aan dit referendum denken.

Regering moet opletten

De regering van Syriza moet ook opletten na het resultaat in dit referendum. Deze regering deed onaanvaardbare toegevingen aan de trojka voor het referendum. Er werd ingestemd met 8 miljard euro besparingen (in een periode van 18 maanden) om tot een compromis te kunnen komen met de ergste vijanden van de Griekse bevolking en die van de rest van Europa.

Door steeds toegevingen te doen, zat de Griekse regering uiteindelijk vast. Pas op het laatste moment leek ze te beseffen dat het echt doel van de trojka was om Syriza te vernederen en om de Griekse regering ten val te brengen. Pas dan besloot de regering om het over een andere boeg te gooien en de steun van de Griekse bevolking te vragen.

En natuurlijk hebben de Griekse werkenden de regering verdedigd. Ze deden het op zo'n overweldigende wijze die niet verwacht werd door de Duitse financieelminister Schäuble of de rest van de crediteurbende van de trojka. Zelfs de Griekse regering had zich niet aan dit resultaat verwacht.

Geen verdere illusies in het kapitalisme en het Europa van het kapitaal

Na de grote overwinning van de neen-stem, moet de Griekse

regering de verwachtingen en hoop van de Griekse bevolking opnemen. Of zal ze verder illusies blijven hebben in zogenaamde 'partners' en de verschillende instellingen? Zal het duidelijke neen-mandaat van de Griekse bevolking opgenomen worden om geen enkele stap achteruit te zetten ten aanzien van de verkiezingsbeloften (het programma van Thessaloniki)? Of zal de regering een nieuw memorandum en meer besparingen aanvaarden, zelfs indien het om een mildere variant gaat dan het beleid van de vorige regeringen?

De waarheid is dat het niet mogelijk is om binnen het kader van het kapitalistische systeem en de eurzone van het patronaat consistent te zijn met de verkiezingsbeloften van Syriza.

In de aanloop naar het referendum toonden verschillende Europese 'partners' (de partners van de Griekse scheepseigenaars en de grote bankiers) hun echte, meedogenloze, onmenselijke en cynische karakter. Denkt de leiding van Syriza en de regering dat deze Europese 'partners' plots kunnen veranderen en sociaal voelend worden?

Denkt Tsipras dat het bijeenroepen van een nationale raad van de belangrijkste politieke leiders en het ontslag van Varoufakis (omdat de trojka dit eiste) direct na de grote neen-overwinning, de trojka tot een zachtere positie zal aanzetten?

Neen, de trojka zal niet tevreden zijn. Met dergelijke maatregelen bereikt Tsipras enkel dat hij een verwarrende en negatieve boodschap uitstuurt die enkel tot ontgoocheling kan leiden onder de Grieken die hard campagne voerden voor een neen-stem. Deze werkenden en jongeren vchten tegen de crediteurs en tegen het besparingsbeleid, niet voor de euro zoals de heersende klasse en grote delen van de leiding van Syriza beweren.

Als de Griekse regering probeert tot een nieuw akkoord met de trojka te komen op basis van een nieuw memorandum, dan zal de regering de rug toekeren naar de krachtige neen-stem van de Griekse bevolking. De regering heeft daar geen mandaat voor!

Xekinima roept Syriza op om consistent te zijn met de beloften van voor de verkiezingen en om te breken met het besparingsbeleid door een socialistisch beleid te voeren. Dat kan met de weigering om de schulden terug te betalen, kapitaalcontroles, een staatsmonopolie op buitenlandse handen, de nationalisatie van de banken en de sleutelsectoren van de economie onder democratische arbeiderscontrole en -beheer, omkering van het besparingsbeleid, jobs voor iedereen, degelijke lonen, goede en gratis gezondheidszorg, onderwijs en sociale zekerheid.

Het plannen van de economie naargelang de behoeften van de bevolking en niet de winsten van de kapitalisten – een socialistische herorganisatie van de samenleving – zou een einde maken aan economische crisis, armoede, werkloosheid en gedwongen emigratie.

Om dit te bereiken, is het essentieel om een onafhankelijke klassenpolitiek te voeren, zowel binnen als buiten Syriza. Na de grote betogingen van het neen-kamp vorige week, moeten we de actieve deelname van de werkenden en jongeren in de strijd tegen de trojka en voor een socialistisch alternatief versterken. Dit kan door algemene vergaderingen te houden en acties van onderuit op te zetten in de werkplaatsen en de wijken. En tenslotte door alle werkenden en jongeren doorheen Europa op te roepen om te strijden tegen besparingen en voor socialistisch Europa.

Tsipras steekt de Rubicon over

verklaring van Xekinima, 10 juli

9 juli was een zwarte dag voor de Griekse linkerkant. De leiding van Syriza rond premier Tsipras gaf zich volledig en absoluut over aan de eisen van de trojka. De Griekse werkende bevolking bevindt zich hierdoor in een tragische positie. De werkenden stemden voor Syriza om oplossingen te vinden voor hun problemen en om een einde te maken aan de besparingen. Na vijf maanden van regering onder leiding van Syriza komt de partij niet verder dan een nieuw rampzalig memorandum (besparingspakket) dat verdergaat waar het besparingsbeleid van de vorige regeringen van Nieuwe Democratie en Pasok was gestopt.

De werkende massa's vergeten niet dat diegenen die vandaag de ideeën en principes van links verraden dezelfde waren die beloofden om "op een dag tijd en binnen de grenzen van de wet" een einde te maken aan de besparingen. Het zijn dezelfde die het programma van Thessaloniki beloofden, het verkiezingsprogramma van Syriza. Daarbij stelden ze dat dit beleid zou doorgevoerd worden los van de onderhandelingen met de trojka.

De leidinggevende groep in Syriza rond Tsipras heeft op tragische wijze aangetoond dat ze niet in staat is om de taken van het ogenblik uit te voeren en dat ze het vertrouwen van de werkende bevolking niet waard is. De overweldigende 'neen-stem' op 5 juli schudde Europa en de rest van de wereld dooreen. Maar de leidinggevende groep van Syriza doet er niets mee. Ze verraadt het vertrouwen van de werkenden, gepensioneerden, werklozen en armen die in hun arbeidersbuurten vaak met 70 tot 80% 'neen' stemden. Ze verraden de strijd die door links en de werkende bevolking doorheen Europa werd opgestart om het Griekse verzet te steunen.

En toch heeft de leiding van Syriza rond Tsipras nog het lef om vandaag op straat te komen om de 'neen-stem' te steunen. Deze linkse regering zou de steun van de bevolking op straat nodig hebben. Maar waarom zouden werkenden betogen om diegenen te steunen die hen een mes in de rug steken? Zeker nadat honderdduizenden mensen in Athene betoogden op 3 juli en vervolgens een grote meerderheid op 5 juli 'neen' stemde.

De zogenaamde onderhandelingen met de trojka gaan nog steeds door en het ziet er naar uit dat de enige manier om het proces van onderwerping van Syriza aan de trojka te stoppen, bestaat uit een beslissing van de heersende klassen in Europa om Griekenland direct uit de eurozone te zetten. Dat lijkt de enige manier te zijn om Tsipras een harde confrontatie met de eurozone te laten aangaan. Indien dit gebeurt, zou het overigens niets veranderen aan bovenstaande kritiek op de leiding van Syriza.

Deze 9de juli is een historisch keerpunt in de omvorming van Syriza van een linkse partij in een partij ten dienste van het kapitalistische systeem. Tsipras en de leidinggevende ploeg hebben de Rubicon overgestoken. Ze zullen deze weg verderzetten, zelfs indien het leidt tot een regering van "nationale eenheid" samen met de vijanden van gisteren en zelfs indien ze de linkerkant van Syriza moeten buitensluiten en daarmee de partij "vernietigen". Achter deze nieuwe historische tragedie van de Griekse linkerkant staat een totaal gebrek aan begrip door de leiding van het klassen karakter van de dagelijkse realiteit. De leiding begrijpt niet wat klassenstrijd betekent. Ze ging naar de EU om de Griekse voorstellen te verdedigen, een beetje zoals een verdediging met waterpistolen tegen machinegeweren. Ze probeerde Schaulbe en de rest van de kapitalistische bende in de EU te "overtuigen" met

rationele argumenten. Ze dacht op naïeve wijze dat het mogelijk was om hen duidelijk te maken dat het gevoerde beleid verkeerd was. Er werd nooit vertrouwen gevestigd in de kracht van de werkende bevolking en de mogelijkheid dat de werkende klasse zijn lot in eigen handen neemt. De leiding van Syriza ging akkoord met het fabeltje van de heersende klasse die ons wijsmaakt dat het bestaande winststelsel onoverwinbaar is, dat het kapitalisme niet omvergeworpen kan worden en dat een exit uit de euro een sociale ramp zou betekenen.

De nederlaag van Tsipras en zijn regering is historisch, maar geen eindpunt. Het is niet hetzelfde als de nederlaag van de linkerkant en de arbeidersklasse in de Griekse burgeroorlog. Er is nog steeds een enorm potentieel voor verzet.

De eerste taak is het samenbrengen van linkse krachten die begrijpen dat revolutionaire socialistische krachten zich moeten verenigen. Er zijn heel wat grote krachten in de niet-parlementaire linkerkant, in Antarsya (anti-kapitalistische alliantie), in Syriza, ... die begrijpen dat een breuk met het kapitalistische systeem en de eurozone nodig is om een perspectief voor een beter leven te kunnen vestigen. Deze linkse krachten moeten dringend bijeenkomen om stappen te zetten naar een nieuwe massale revolutionaire linkerkant. Om de strijd van morgen te voeren en een perspectief voor een strijd voor een betere toekomst te vestigen, moeten we ingaan tegen de valse hoop van Tsipras en zijn omgeving.

De geplande betoging van Syriza op 10 juli op Syntagma zal wellicht omgevormd worden tot een bijeenkomst van de linkerkant in Syriza en Antarsya om te protesteren tegen de bocht van Tsipras. Xekinima zal er deze verklaring verdelen.

We roepen de linkse verkozenen van Syriza en andere linkse verkozenen op om tegen het voorstel van de leiding van Tsipras te stemmen. De Griekse linkerkant moet de werkenden en jongeren mobiliseren tegen het nieuwe besparingsprogramma, met ook massale protestacties en betogingen die verderbouwen op de krachtige neen-stem van vorig weekend en ingaan tegen iedere uitverkoop van onze klassenbelangen.

Xekinima roept de linkerkant op om te breken met de besparingen en om een socialistisch programma naar voren te schuiven. Dit omvat een weigering om de schulden te betalen, kapitaalcontrole, een staatsmonopolie op buitenlandse handel, de nationalisatie van de banken en de sleutelsectoren van de economie onder democratische arbeiderscontrole en -beheer, stopzetting van de besparingen, degelijke jobs voor iedereen, gratis en degelijke gezondheidszorg, onderwijs en sociale zekerheid.

Het plannen van de economie gericht op de noden van de bevolking en niet de winsten van de kapitalisten, kortom de socialistische reorganisatie van de samenleving, zou een einde maken aan de crisis, armoede, werkloosheid en gedwongen emigratie. Hiertoe is het nodig om te bouwen aan een onafhankelijke klassenpolitiek, met krachten van zowel binnen als buiten Syriza. Na de grote Neen-betogingen van vorige week is het nodig om de actieve deelname van de werkenden en jongeren in de strijd tegen de trojka en voor een socialistisch alternatief verder op te bouwen. Dit betekent het opzetten van volksvergaderingen en actiecomités van onderuit op de werkplaatsen en in de wijken. En tenslotte moet een oproep aan de werkenden en jongeren doorheen Europa gedaan worden om samen te strijden tegen besparingen en voor een socialistisch Europa.